

PATVIRTINTA

Vilniaus Sofijos Kovalevskajos progimnazijos
direktoriaus 2019 m. vasario 6 d.
įsakymu Nr. V-25

VILNIAUS SOFIJOS KOVALEVSKAJOS PROGIMNAZIJOS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Sofijos Kovalevskajos progimnazijos pedagogų etikos kodekse (toliau – Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Pedagogų etikos kodekso paskirtis padėti puoselėti progimnazijos bendruomenės narių santykius saugančius žmogiškąją vertę ir orumą, palaikyti ir puoselėti profesinę atsakomybę, kurti pasitikėjimu, atsakomybe ir teisingumu pagrįstą švietimo ir ugdymo įstaigų kultūrą.

3. Pedagogų etikos kodekso normų pagrindą sudaro šie pagrindiniai principai: žmogiškumas, teisingumas, profesionalumas, atsakomybė, tolerancija, demokratiškumas, partnerystė ir solidarumas.

4. Pedagogų etikos kodekso normomis vadovaujasi Vilniaus Sofijos Kovalevskajos progimnazijos pedagogai.

5. Kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR švietimo įstatyme, mokyklos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. Kodekse minimos pagrindinės sąvokos:

6.1. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

6.2. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų PEK dorovinės elgsenos principų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

6.3. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas pažeidžiant etikos principus.

6.4. **Etiskas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

6.5. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus bei priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

6.6. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

6.7. **Pedagogo asmenybė** – tai visuma profesinių, psichologinių – socialinių asmens savybių, sąlygojančių sėkmingą pedagoginę veiklą.

6.8. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

6.9. **Pedagogų etika** – dora, pareiagingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

6.10. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

6.11. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

6.12. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

III. PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Padėti pedagogams geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademinės srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

8. Nubrėžti tolerancijos ribas mokyklos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti pedagogų bendravimo su darbuotojais, mokiniais, tėvais etikos principus ir normas.

9. Vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

10. Vykdyti neetiško elgesio prevenciją, kurti gerą mikroklimatą, gerinti progimnazijos įvaizdį, stiprinti pedagogų profesijos prestižą.

IV. BENDROSIOS PEDAGOGŲ IR ADMINISTRACIJOS ETIKOS NUOSTATOS

11. Pedagogas:

11.1. perteikia tautos ir žmonijos kultūros vertybes jaunajai kartai. Gerbia žmogų, jo teises ir pareigas, progimnazijos vertybes, Valstybę ir jos institucijas. Nesitaiksto su netaktu ar žmogaus teises bei orumą pažeidžiančiu elgesiu;

11.2. su kolegomis, ugdytiniais ir kitais progimnazijos bendruomenės nariais yra pagarbus, mandagus ir korektiškas;

11.3. gerbia progimnazijos bendruomenės narius, nepaisydamas jų tautybės, rasės, negalios, lyties, lytinės orientacijos, amžiaus, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų;

11.4. siekia tarnybinio ir profesinio pripažinimo sąžiningu darbu, rūpinasi ugdytiniais;

11.5. įsipareigoja aktyviai palaikyti progimnazijos siekius, garbingai atstovauti progimnazijai, etišškai elgtis tiek progimnazijoje, tiek už jos ribų.

11.6. grindžia kolegialumu, partneryste ir pagarba tarpusavio santykius. Pedagogas saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Ugdytinių ar kitų asmenų akivaizdoje nežemina kolegų;

11.7. geba nepervertinti ir nenuvertinti savęs bei kitų bendraudamas ir iškilus konfliktinėms

situacijoms;

11.8. kilus nesutarimams, konfliktams, siekia konstruktyviai juos išspręsti;

11.9. vengia nesąžiningos profesinės konkurencijos tarp kolegų, nedalyvauja negarbinguose sandoriuose, neslepia visiems mokytojams skirtos informacijos;

11.10. supranta, kad kritika, skiriama kolegų arba administracijos darbui, veiksmams, sprendimams, poelgiams vertinti, neturėtų žeminti jų asmens. Kritika turi būti pagrįsta, konstruktyvi, taktiška, neužgauli. Svarbiausios pedagoginio gyvenimo problemos svarstomos ir sprendimai priimami atvirose ir laisvose pedagogų diskusijose;

11.11. elgiasi tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai konfliktinėse situacijose. Išklauso visų pusių argumentų ir ieško objektyvaus sprendimo;

11.12. puoselėja pagarbius savitarpio santykius: neviešina, neaptarinėja konfidencialios informacijos apie kolegas (darbo užmokesčio, asmeninių savybių, kompetencijos, gyvenimo būdo ir kt.) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis, neaptaria mokinio asmeninių savybių ir šeimos, nesprendžia mokinių problemų su asmenimis, tiesiogiai nesusijusiais su jų ugdymu. Kruopščiai atrenka tai, ką viešina socialiniuose tinkluose: neviešina jį/ją kompromituojančių nuotraukų arba vaizdo įrašų, atsakingai publikuoja viešus įrašus.

11.13. tausoja ir atsakingai naudoja progimnazijos turtą, kitus materialinius išteklius, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdydamas įstaigos tikslus, uždavinius ir įsipareigojimus.

12. Pedagogas su ugdytiniais:

12.1. remiasi abipuse pagarba ir geranorišku bendradarbiavimu.

12.2. pasirenka darbo metodus, kurie skatina pozityvius ugdytinių bruožus, tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendradarbiauti ir padėti kitiems;

12.3. vertindamas ugdytinių elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodo tobulėjimo galimybes, kelia mokymosi motyvaciją;

12.4. vertindamas mokinių pasiekimus, siekia objektyvumo ir teisingumo.

12.5. elgiasi diskretiškai. Pedagogui neleistina kitiems asmenims perduoti mokinio ar ugdytinio jam asmeniškai patikėtos informaciją, išskyrus įstatymų numatytais atvejais;

12.6. nepiktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi;

12.7. yra tolerantiškas ugdytinių religiniams įsitikinimams ir politinėms pažiūroms. Neperša ugdytiniais savo pažiūrų, nekritikuoja ir nemenkina jų pažiūrų.

13. Santykiai su administracija:

13.1. ugdymo įstaiga remiasi žodžio ir įsitikinimų laisvės, tolerancijos, demokratiškumo ir teisingumo principais;

13.2. intrigos, nesprendžiami konfliktai, pedagogų bendruomenės skilimas trukdo ugdymo įstaigai atlikti savo tiesiogines funkcijas. Progimnazijoje puoselėjama bendravimo kultūra, grindžiama tarpusavio pagarba, geranoriškumu ir bendradarbiavimu;

13.3. progimnazijos administracija toleruoja politinių, religinių, filosofinių pažiūrų ir nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas pasidalyti požiūriais, tartis ir susitarti. Pedagogų kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturėtų kliudyti reikšti savo nuomonės ir ginti savo įsitikinimus;

13.4. pedagogai negali būti administracijos diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų. Administracijos santykiai su kiekvienu pedagogu grindžiami lygiateisiškumo bei lyčių lygybės principu;

13.5. administracija negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį pedagogo gyvenimą, nesusijusį su darbo reikalavimais;

13.6. progimnazijos vadovo vertinimai ir sprendimai yra pagrįsti realiais pedagogų nuopelnais, faktais ir nešališki;

13.7. pedagogai turi teisę gauti iš administracijos visą informaciją, svarbią jų ir įstaigos darbui. Administracija negali nusišlopinti ar tendencingai iškreipti informacijos, turinčios įtakos pedagogo karjerai ir darbo kokybei. Pedagogų bendruomenei svarbūs sprendimai įstaigoje priimami ir skelbiami remiantis viešumo principais.

14. Pedagogas bendraudamas su mokinių tėvais ir globėjais:

14.1. konsultuoja tėvus bei globėjus sprendžiant mokinių mokymo(si) sunkumus;

14.2. laiko konfidencialia vaikų patikėtą nuomonę ar tam tikrus faktus apie savo tėvus arba globėjus, o tėvų arba globėjų – apie vaikus. Esant vaiko teisių pažeidimams turi perduoti šią informaciją kitoms institucijoms. Kitais atvejais gali perduoti jam patikėtą nuomonę ar informaciją kitiems tik gavus tą nuomonę ar faktą patikėjusio asmens sutikimą.

14.3. santykiai su tėvais neturi daryti įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui;

14.4. santykiams su ugdytiniais ir vertinimui negali turėti įtakos jų tėvų bei globėjų parama mokyklai.

15. Akademinė ir žodžio laisvė. Pedagogas:

15.1. turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais;

15.2. atrinkdamas ir perteikdamas informaciją mokiniams, laikosi objektyvumo, tinkamumo ir padorumo principų. Informacijos negalima tendencingai iškreipti ar pakeisti jos autorystės;

15.3. gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus ugdymo būdus, jei šie yra tinkami profesiniu požiūriu;

15.4. neviešina tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams progimnazijos reikalams ir kuri yra konfidenciali.

V. MOKYTOJŲ ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

16. Būtina Kodekso priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, siekiant, jog jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

17. Priimtas Kodeksas skelbiamas progimnazijos internetiniame puslapyje.

18. Progimnazijos pedagogai įsipareigoja laikytis Kodekso nuostatų.

19. Kodekso vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta etikos komisija, kurią sudaro 5 nariai, išrinkti Vilniaus Sofijos Kovalevskajos progimnazijos mokytojų taryboje atviru balsavimu 3 metams. Kandidatus siūlyti gali visi pedagogai. Išrenkami daugiausia balsų gavę progimnazijos pedagogai ar specialistai.

20. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu.

21. Pedagogo etikos kodeksas, priimtas kaip progimnazijos pedagogų bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

22. Etikos komisijos pagrindinės funkcijos yra etikos kodekso vykdymo priežiūra; pedagogų ginčų, nesutarimų nagrinėjimas bei moralinio poveikio priemonių taikymas.

23. Į Etikos komisiją gali kreiptis bet kuris bendruomenės narys. Jo prašymas išnagrinėjamas per 2 mėnesius Etikos komisijos posėdžiuose, kuriuos kviečia šios komisijos pirmininkas. Komisijos pirmininką renka komisijos nariai atviru balsavimu. Etikos komisija gali taikyti moralinio poveikio priemones.

24. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama savivaldos institucijų (metodinių grupių, metodinės tarybos) ir etikos komisijos nuomonė.

25. Etikos komisijos siūlymai ir išvados yra rekomendacinio pobūdžio.

26. Už pedagogų etikos pažeidimus etikos komisijos siūlymu gali būti taikomos moralinio poveikio priemonės. (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.).

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS.

27. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

28. Progimnazijos pedagogai įsipareigoja vadovautis šiuo kodeksu, gerbti jo nuostatas ir rūpintis jo veiksmingumu. Laikytis jo reikalavimų yra kiekvieno pedagogo pareiga ir garbės reikalas.

PRITARTA:

Mokytojų tarybos posėdyje

2019-02-05